

สรุปข้อมูลพื้นฐานประกอบการแปลงยุทธศาสตร์ กสม. ไปสู่การปฏิบัติ

รายการข้อมูล	รายละเอียด
<p>1. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา</p> <p>งานสำคัญที่ยังไม่สำเร็จ และงานที่ต้องทำต่อเนื่องในปี 2566-2567 เช่น เตรียมรับพรบ.ฯ ทรमान และการเพิ่มประสิทธิผล/ประสิทธิภาพการทำงาน (จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกสม.)</p>	<p>งานสำคัญที่ยังไม่สำเร็จ/งานที่ต้องทำต่อเนื่องในปี 2566-2567</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างกลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้แก่ประชาชนผู้ถูกละเมิดโดยเร็ว และปรับปรุงมาตรฐาน/ระยะเวลาในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน - แก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากปัญหาเชิงโครงสร้างอย่างเป็นระบบ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วน - ส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน เช่น การสร้างบุคคลต้นแบบ (Human Rights Idol) ยังไม่มีควรจะมี/พัฒนาหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษา/สร้างนวัตกรรมการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน - สร้างและสนับสนุนกระบวนการความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชน - เร่งพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง - พัฒนาค้นคลังข้อมูล/ระบบสารสนเทศสิทธิมนุษยชน เพื่อมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน เช่น การแสดงท่าที และให้ข้อเสนอแนะต่อสาธารณะในสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญ การบริหารจัดการและพัฒนาองค์ความรู้ขององค์กร - นำองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานมาพัฒนาศักยภาพองค์กรและบุคลากร - การสร้างความเชื่อมั่นขององค์กร/กำหนดกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/วิเคราะห์ความต้องการและความคาดหวัง - จัดทำตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และเนื้องานสำคัญในแผนปฏิบัติการประจำปีลงสู่ตัวชี้วัดบุคคล - นำผลการประเมินตัวชี้วัดผลงานของสำนักงาน กสม. และบุคคลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารพัฒนาบุคลากรจริงจังกมากขึ้น - ติดตามและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามแผนสิทธิมนุษยชน - ปรับปรุงการติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ อาทิ การใช้งบประมาณ ทรัพยากร การดำเนินโครงการ/งาน/กิจกรรม และการแก้ไขปัญหาให้ทันท่วงที - กสม. ต้องกำหนดเป้าหมายกลุ่มบุคคล/พื้นที่/ประเด็นในการส่งเสริม-ป้องกัน-เผยแพร่ ให้ชัดเจน และจัดลำดับความสำคัญในการวางแผนให้เกิดผลกระทบที่คุ้มค่า - ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/แก้ไขกฎหมายที่สำคัญ

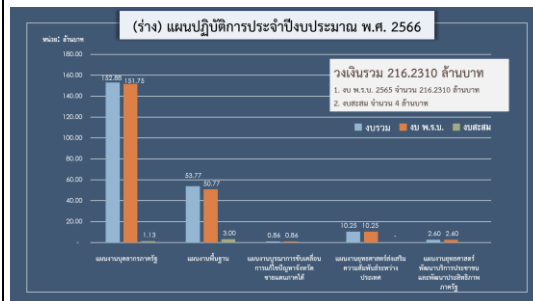
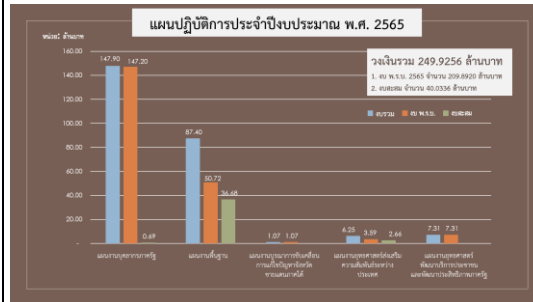
รายการข้อมูล	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - จัดพิมพ์หนังสือ รวมกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ กสม. และสำนักงาน กสม. (ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน) - จัดทำโครงการถอดบทเรียนผลกระทบต่อผู้เสียหายจากการทรมาน - จัดทำเครื่องมือการประเมินความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชน และประเมินผลกับประชาชนทั่วไป - จัดทำ/พัฒนาตัวชี้วัดมาตรฐาน สถานการณ์สิทธิมนุษยชน (ในภาพรวม) ของประเทศ หรือเฉพาะพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมาย - เสริมสร้างค่านิยม/วัฒนธรรมองค์กร “RIGHTS”
<p>2. อนุสัญญาฯ ที่ กสม. จะต้อง ผลักดันในปี 2566-2567</p> <p>เช่น OP CAT, การให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ อื่นๆ, ข้อเสนอการเป็นภาคี อนุสัญญาแรงงานอพยพ และการจัดทำ และการนำเสนอรายงานตามกลไก UPR และอนุสัญญาฯ อื่นๆ ที่ถึงเวลาในปี 2566-2570 (จากพันธกรณีข้อตกลง/ อนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน/ หลักการ ปารีส)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การผลักดัน OP CAT อนุสัญญา ILO และผู้ลี้ภัย - การจัดทำรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนประเทศไทยตามกลไก UPR - การจัดทำรายงานตามอนุสัญญา (Treaty bodies) เช่น CEDAW - ร่างพันธกรณี BHR - ร่างพันธกรณี ผู้สูงอายุ - รายงานคู่ขนาน - การชี้แจงความคืบหน้าของอนุสัญญา และการไปร่วมประชุมเสนอรายงาน CAT 2024
<p>3. ยุทธศาสตร์ กสม. ๕ ปี</p> <p>ซึ่งจัดทำมาจากการวิเคราะห์ปัญหา สถานการณ์ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ ที่เกี่ยวข้อง (สรุปจากรายงานของ นิด้า)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างพลังความร่วมมือส่งเสริมวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน - ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับความสามารถการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน - ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองและการเสนอแนะมาตรการด้านสิทธิมนุษยชน - ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสำนักงาน กสม. ให้เป็นองค์กรสรณะสูง (เอกสารประกอบ)

รายการข้อมูล	รายละเอียด																																					
<p>4. นโยบายของ กสม. ชุดที่ ๔ ในเรื่องการบริหาร/ดำเนินงาน เช่น เปิดสำนักงาน กสม. ในภูมิภาค ชูรูกิจกับสิทธิมนุษยชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงาน กสม. สนับสนุนการทำงานของ กสม. ในรูปแบบ Issue based approach - การสร้างกลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยเร็ว และปรับปรุงมาตรฐาน/ระยะเวลาในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน - พัฒนาการองค์ความรู้การจัดทำ SEA - การประเมินผลกระทบ HRIA - ถอดบทเรียนการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน - จัดทำข้อเสนอระหว่างประเทศเกี่ยวกับการลงทุนข้ามพรมแดน - ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิที่ดิน และสิทธิชุมชน - การจัดตั้งสำนักงาน กสม. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - การประเมิน/ทบทวน จัดลำดับ วางแนวทางการทำงาน/สนับสนุนศูนย์ศึกษาฯ ในสถาบันการศึกษาให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น 																																					
<p>5. ข้อมูลงบประมาณ ปี 2566 ที่ผ่านรัฐสภา (216 ล้านบาท โครงการอะไรที่ต้องทำหรือ ห้ามยกเลิก)</p>	<p>สำนักงาน กสม. ได้รับจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งสิ้น 216,231,000 บาท ประกอบด้วย</p> <table border="1" data-bbox="577 868 1966 1262"> <thead> <tr> <th rowspan="2">แผนงาน</th> <th rowspan="2">พ.ร.บ. 2565</th> <th rowspan="2">พ.ร.บ. 2566</th> <th colspan="2">เพิ่มขึ้น/ลดลง</th> </tr> <tr> <th>จำนวน</th> <th>ร้อยละ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>209,892,000</td> <td>216,231,000</td> <td>6,339,000</td> <td>3.02</td> </tr> <tr> <td>1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ*</td> <td>146,916,500</td> <td>151,747,900</td> <td>4,831,400</td> <td>3.29</td> </tr> <tr> <td>2. แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ</td> <td>48,917,900</td> <td>50,771,500</td> <td>1,853,600</td> <td>3.79</td> </tr> <tr> <td>3. แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (สำนักงานในภูมิภาค)*</td> <td>4,528,100</td> <td>10,249,000</td> <td>5,720,900</td> <td>126.34</td> </tr> <tr> <td>4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ (แผนงานดิจิทัล)*</td> <td>8,461,500</td> <td>2,602,600</td> <td>-5,858,900</td> <td>-69.24</td> </tr> <tr> <td>5. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้*</td> <td>1,068,000</td> <td>860,000</td> <td>-208,000</td> <td>-19.48</td> </tr> </tbody> </table>	แผนงาน	พ.ร.บ. 2565	พ.ร.บ. 2566	เพิ่มขึ้น/ลดลง		จำนวน	ร้อยละ	รวมทั้งสิ้น	209,892,000	216,231,000	6,339,000	3.02	1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ*	146,916,500	151,747,900	4,831,400	3.29	2. แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ	48,917,900	50,771,500	1,853,600	3.79	3. แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (สำนักงานในภูมิภาค)*	4,528,100	10,249,000	5,720,900	126.34	4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ (แผนงานดิจิทัล)*	8,461,500	2,602,600	-5,858,900	-69.24	5. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้*	1,068,000	860,000	-208,000	-19.48
แผนงาน	พ.ร.บ. 2565				พ.ร.บ. 2566	เพิ่มขึ้น/ลดลง																																
		จำนวน	ร้อยละ																																			
รวมทั้งสิ้น	209,892,000	216,231,000	6,339,000	3.02																																		
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ*	146,916,500	151,747,900	4,831,400	3.29																																		
2. แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ	48,917,900	50,771,500	1,853,600	3.79																																		
3. แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (สำนักงานในภูมิภาค)*	4,528,100	10,249,000	5,720,900	126.34																																		
4. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ (แผนงานดิจิทัล)*	8,461,500	2,602,600	-5,858,900	-69.24																																		
5. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้*	1,068,000	860,000	-208,000	-19.48																																		

รายการข้อมูล

รายละเอียด

โครงการอะไรที่ต้องทำหรือห้ามยกเลิก * ประกอบด้วย 1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ 2. แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (สำนักงานในภูมิภาค) 3. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ (แผนงานดิจิทัล) และ 4. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

- **งบที่เหลือจ่าย** จากข้อมูลสถานะใช้จ่ายงบประมาณ (ณ 31 สิงหาคม 2565) คาดว่าสิ้นปี 2565 จะมีงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงาน (งบสะสม) ประมาณ ≥ 4 ล้านบาท แต่บางรายการไม่สามารถนำมาใช้ได้ (เงินบำเหน็จ กสม. 1.30 ล้านบาท) ทำให้มีงบเหลือจ่ายเพื่อใช้จ่ายปี 2566 ประมาณ 2.7 ล้านบาท
- **สำนักงาน กสม.** ได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้แผนงานพื้นฐานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ได้แก่ งานตรวจสอบเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชน งานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน งานส่งเสริมสิทธิมนุษยชน งานเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชนและการสื่อสารไปยังสาธารณะ โครงการสำคัญ รวมถึง งบบริหารสำนักงาน อาทิ ค่าสาธารณูปโภค เบี้ยเลี้ยง ที่พัก ค่าใช้จ่ายประชุมของ กสม. สำนักงาน องค์การอิสระส่วนราชการ และองค์กรเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชน ในวงเงินเพียง ปีละ 45-55 ล้านบาท ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานฯ มีงบประมาณเหลือจ่ายสะสมมาสมทบให้กับแผนการปฏิบัติงานประจำปี ปีละ 38-45 ล้านบาท แต่เนื่องจากในปี 2565 กสม. ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายเร่งรัดปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณตามแผน จึงคาดการณ์ว่าสิ้นปีงบประมาณนี้ จะมีผลการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมาย/มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายภาครัฐ คือ ร้อยละ 98-100 สำนักงานฯ จึงไม่มีงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงาน (งบสะสม) มาสมทบเพื่อใช้จ่ายในปี 2566 เหมือนกับปีที่ผ่านมา

รายการข้อมูล	รายละเอียด
<p>6. ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ</p> <p>จากรัฐสภา ในการเสนอรายงานประจำปี รวมทั้งในเวที กมธ.ต่าง ๆ</p>	<p>1. <u>ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน</u></p> <p>1.1 <u>การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน</u></p> <p>(1) ควรมีกลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสิทธิต่อชีวิตของบุคคล เสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล เช่น การเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน สิทธิในที่อยู่อาศัย สิทธิในที่ดินทำกิน และสิทธิพลเมืองตลอดจนเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการชุมนุมอย่างสันติ เป็นต้น</p> <p>(2) ควรปรับแนวทางการทำงานเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะประเด็น การละเมิดสิทธิเด็กที่มีการเผยแพร่ข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่ง กสม. ควรลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและทันที่</p> <p>(3) ในกรณีที่มีปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับสังคมในวงกว้าง ควรเร่งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม เพื่อวางแผน/กำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการ เช่น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างป่า อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน</p> <p>1.2 <u>การสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน</u></p> <p>(1) การแสดงท่าทีและการออกแถลงการณ์ของ กสม. ในกรณีต่าง ๆ เช่น การชุมนุมทางการเมือง ควรคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและให้เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วย และควรทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้ชุมนุมให้ทราบถึงขอบเขตของสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(2) ควรส่งเสริมความตระหนักในสิทธิมนุษยชน สร้างความเท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในกลุ่มชาติพันธุ์</p> <p>1.3 <u>การพัฒนาสำนักงาน กสม. สู่อำนาจองค์กรที่มีสมรรถนะสูง</u></p> <p>(1) ความร่วมมือ กสม. และสำนักงาน กสม. ควรพัฒนาบุคลากรปฏิบัติหน้าที่โดยร่วมมือกับองค์กรอิสระ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่และมีเครือข่ายในการดำเนินงานร่วมกันอันสอดคล้องกับมาตรา 221 ของรัฐธรรมนูญ</p> <p>(2) การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน กสม. พื้นที่ภาคใต้ ควรมีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และหน่วยงานทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกัน</p> <p>(3) ควรจัดตั้งสำนักงาน กสม. ในพื้นที่ภาคต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนทุกพื้นที่เข้าถึงการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนได้ง่าย</p>

รายการข้อมูล	รายละเอียด
	<p>2. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน</p> <p>2.1 หน้าที่และอำนาจของ กสม. ในการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๔๗ (๔) ไม่สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามหลักการปารีส</p> <p>ควรมีการขยายความมาตรา ๒๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ว่าการชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า กรณีที่มีการรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมเป็นการชี้แจงข้อเท็จจริงไม่ได้ชี้แจงแทนฝ่ายบริหาร รวมทั้งเร่งสร้างความเข้าใจกับภาคประชาสังคม</p> <p>2.2 ข้อจำกัดด้านกฎหมายในกรณีที่ กสม. เห็นสมควรมีหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยประนีประนอม ข้อพิพาทในด้านสิทธิมนุษยชน</p> <p>สนับสนุนให้ กสม. มีหน้าที่ไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทด้านสิทธิมนุษยชนได้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>เพื่อบัญญัติหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทในด้านสิทธิมนุษยชนไว้ให้ชัดเจนด้วย นอกจากนี้ ควรมีการกำหนด กรณีที่มีให้นำมาไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทไว้ด้วยในกรณีร้องเรียนเกี่ยวกับ การล่วงละเมิดและการคุกคามทางเพศ กรณีร้องเรียนเกี่ยวกับความผิดอาญาแผ่นดิน และกรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงต่อเด็ก เป็นต้น</p> <p>หมายเหตุ: ข้อมูลจากการแถลงรายงานประจำปี 2564</p>

รายการข้อมูล	รายละเอียด
<p>7. ข้อเสนอจากภาคีเครือข่ายที่มีต่อ กสม. ในเวทีต่างๆ เช่น ขอให้ทำงานใกล้ชิด รวดเร็ว คุ่มครอง สิทธิฯ ประชาชน เน้นเรื่อง....และการหาเครือข่าย หุ่นส่วนทาง ยุทธศาสตร์เพื่อ ปฏิบัติงานเพิ่ม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานใกล้ชิดกับประชาชนมากกว่านี้ และมีความรวดเร็วให้ภาคีทราบความคืบหน้าของการทำงาน - เสริมพลังเครือข่ายสิทธิชุมชนในการปกป้องสิทธิมนุษยชนและเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิ - GANRHI การประเมินสถานะ - APF การพัฒนาบุคลากร โครงสร้าง วิธีการทำงาน - การทำหน้าที่ประธาน SEANF - ศาลปกครอง ร่วมมือดำเนินการ เช่น 1) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และพัฒนาบุคลากรสำนักงาน กสม. 2) เป็นวิทยากรให้ความรู้ประชาชน/ประชาสังคม และ 3) สัมมนาวิชาการประเด็นการเลือกปฏิบัติ ธุรกิจข้ามพรมแดน สิทธิที่ดิน และสิทธิชุมชน - มหาวิทยาลัยบูรพา/มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เช่น ร่วมพัฒนาหลักสูตรธุรกิจสิทธิมนุษยชน - AICHA/WWF ร่วมดำเนินการ เช่น 1) พัฒนาบุคลากรสำนักงาน กสม. เกี่ยวกับ HRDD และการลงทุนข้ามพรมแดน 2) ปรับปรุงกฎหมายระหว่างประเทศ และการลงทุนข้ามพรมแดน และ 3) สัมมนาวิชาการภายในและระหว่างประเทศ - สสส. /สช. ร่วมดำเนินการ เช่น 1) พัฒนาองค์ความรู้และข้อเสนอแนะการประเมิน (HRIA, HIA, SEA, CHIA and EIA) 2) ตรวจสอบรายการ ประเด็นสิทธิชุมชนและสิ่งแวดล้อมและการเผยแพร่ต่อสาธารณะ และ 3) พัฒนาองค์ความรู้และข้อเสนอแนะสิทธิชุมชน สิ่งแวดล้อม และ Climate Change - คณะทำงาน ETO Watch/ สมัชชาองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม เครือข่ายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนร่วมดำเนินการ เช่น 1) พัฒนาศักยภาพ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และเปลี่ยนวิชาการ 2) ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในการเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และ 3) การปกป้องสิทธิชุมชน สิทธิที่ดิน และสิทธิสิ่งแวดล้อม - การสร้าง/พัฒนาเครือข่าย อาทิ Networking, strategic partner and strategic alliance (ระบุน.. ให้ช่วยทำอะไร)

รายการข้อมูล	รายละเอียด
	<p>นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลที่ได้จากเวทีสมัชชาสิทธิมนุษยชนระดับชาติ “มติสมัชชาสิทธิมนุษยชน” (เอกสารประกอบ) ดังนี้</p> <p>ห้องย่อยที่ 1 สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา</p> <p><u>หัวข้อที่ 1 การป้องกันและปราบปรามการทรมาน</u></p> <p>ข้อมติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และภาคประชาสังคม ร่วมกันขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย</p> <p><u>หัวข้อที่ 2 การบริหารจัดการทะเบียนประวัติอาชญากร</u></p> <p>ข้อมติ ร่วมกันขับเคลื่อนให้มีระบบฐานข้อมูลการบริหารจัดการทะเบียนประวัติอาชญากรและผลักดันกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยสร้างสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม</p> <p>ห้องย่อยที่ 2 การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิชุมชนและสิทธิทางสิ่งแวดล้อม</p> <p>1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงภาคประชาชนและชุมชน ควรดำเนินการดังนี้</p> <p>1.1 เร่งปรับปรุงกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ เพื่อให้รับรอง คุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิชุมชนและสิทธิทางสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างกลไกทางนโยบายใหม่ที่ประชาชนมีส่วนร่วมทุกระดับอย่างแท้จริง</p> <p>1.2 ทบทวนและปรับปรุงระบบการประเมินผลกระทบ โดยเฉพาะการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA/EHIA) เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้มากขึ้น และประกันสิทธิการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนอย่างแท้จริง รวมถึงเกิดการบูรณาการระบบการประเมินทั้งระบบ และควรพิจารณานำหลักการและแนวทางของการประเมินผลกระทบสิทธิมนุษยชน (HRIA/HRDD) ผสานเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประเมินผลกระทบเหล่านั้นด้วย</p> <p>1.3 เร่งผลักดันให้การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) มีสภาพบังคับในการใช้ออกแบบและจัดทำนโยบายและแผนงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา</p>

รายการข้อมูล	รายละเอียด
	<p>1.4 รับรองในกฎหมายและในทางปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาในทุกขั้นตอน</p> <p>1.5 กระจายอำนาจให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>2. กสม. โดยความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ควรดำเนินการดังนี้</p> <p>2.1 ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิทางสิ่งแวดล้อมในมิติข้ามพรมแดน โดยผลักดันให้มีการนำการประเมินผลกระทบสิทธิมนุษยชนมาใช้ประเมินผลกระทบผลกระทบสิทธิมนุษยชนข้ามพรมแดน โดยร่วมมือกับคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) และความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANF)</p> <p>2.2 พัฒนาและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิชุมชนให้กระจายออกไปในกว้างขวางขึ้น รวมถึงมุ่งสร้างพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเสริมพลังให้กับประชาชนและชุมชน</p> <p>ห้องย่อยที่ 3 สถานะบุคคล</p> <p>นำบทเรียนการแก้ไขปัญหาบุคคลผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ประสบความสำเร็จทั้งในส่วนของคนไทยพลัดถิ่น กลุ่มชาติพันธุ์และผู้ตกสำรวจหรือถูกจำหน่ายชื่อจากทะเบียน รวมถึงคนไร้รัฐไปปรับใช้เพื่อเร่งรัดกระบวนการกำหนดสถานะแก่ผู้ที่ยังมีปัญหาและขจัดความไร้รัฐให้หมดไป (zero statelessness) ร่วมกับภาคีเครือข่าย</p> <p>ห้องย่อยที่ 4 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 กับกลุ่มเปราะบาง</p> <p>ข้อมตินี้มุ่งเน้นในการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภาวะวิกฤตที่ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคมในอนาคต เพื่อให้ทุกคนที่อยู่บนแผ่นดินไทยโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางจะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถรับมือกับภาวะวิกฤตได้</p> <p>ห้องย่อยที่ 5 ประเด็นความหลากหลายทางเพศ</p> <p>ข้อมติ ร่วมผลักดันการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย นโยบายและการสื่อสารสาธารณะเพื่อขจัดอคติและสร้างการยอมรับในความหลากหลาย รวมทั้งเพื่อให้ทุกคนเข้าถึงสิทธิ ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม เท่าเทียม และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p>

รายการข้อมูล	รายละเอียด
<p>8. ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น อันเป็นผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ปกครอง กฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ต่างประเทศ (โรคระบาดฯ) ปี 2566-2567</p>	<p>บทวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Mega Trend) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13</p> <p>โดยบริบทการเปลี่ยนแปลงระดับโลกที่จะส่งผล/มีอิทธิพลทำให้สถานะของประเทศที่เป็นอยู่เกิดการเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่การปรับทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งในแผนฯ 13 ประเทศไทยได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ปัจจุบันโลกอยู่ในยุคของการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ 4 ส่งผลให้วิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ เช่น การใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพ การใช้นาโนเทคโนโลยีและวัสดุสมัยใหม่ในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ การใช้เทคโนโลยีชีวภาพและอินเทอร์เน็ตในการยกระดับภาคการเกษตรและบริการทางการแพทย์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการศึกษาและการสื่อสารมวลชน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ เป็นต้น 2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร โครงสร้างประชากรของโลกมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดการณ์ว่าปี 2593 ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป จะเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 120 จนมีจำนวนถึง 1.5 พันล้านคน ส่งผลให้สัดส่วนประชากรวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัยจะนำมาซึ่งความต้องการสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งจะส่งผลให้ ภาคการผลิตและบริการส่วนหนึ่งมีโอกาสเติบโตเพิ่มขึ้น อาทิ ยาและเวชภัณฑ์ อาหารเพื่อสุขภาพ ธุรกิจบริการ สุขภาพ บริการทางการแพทย์ และศูนย์พักพิงผู้สูงอายุ รวมทั้งยังเป็นช่องทางในการพัฒนานวัตกรรม สินค้าและบริการใหม่ ๆ เช่น หุ่นยนต์สำหรับการดูแลและ นวัตกรรมของใช้ภายในบ้านสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น 3. การดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล <ol style="list-style-type: none"> 1) การเพิ่มขึ้นของการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อันเกิดจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตในสังคมเมืองตลอดจนการเผชิญกับมลพิษจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของความเครียดจากการทำงานและความวิตกกังวลในการใช้ชีวิต 2) กระแสความตระหนักในการดูแลสุขภาพในเชิงป้องกันที่เพิ่มมากขึ้น เป็นผลให้ความต้องการอาหารและผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ รวมถึงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพเพิ่มสูงขึ้น

รายการข้อมูล	รายละเอียด
	<p>4. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงขึ้น ส่งผลให้หลายภูมิภาคต้องเผชิญกับความผันผวนของภูมิอากาศในระดับความรุนแรงที่มากขึ้นและบ่อยครั้งขึ้น อาทิ ความร้อน ภาวะฝนทิ้งช่วง ภัยแล้ง และพายุ ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกันไปตามพื้นที่ อันจะสร้างความเสียหายต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยภาคการเกษตรจะได้รับความเสียหายมากกว่าภาคการผลิตอื่น เนื่องจากต้องพึ่งพาสภาพอากาศและฤดูกาลตามธรรมชาติ การแพร่ระบาดของโรคตามฤดูกาลมีแนวโน้มรุนแรงขึ้น โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำในหลายพื้นที่ของโลก</p> <p>5. ความเปราะบางทางสังคม แนวโน้มสำคัญซึ่งคาดว่าจะส่งผลต่อวิถีทางสังคมในอนาคต มีพื้นฐานมาจากความแตกแยกในสังคมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความเหลื่อมล้ำ ประกอบกับผลจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก ส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในการบริหารจัดการภาครัฐ จนเกิดเป็นกระแสความไม่พอใจในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนรุ่นใหม่ที่แสดงออกถึงความไม่พอใจในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลจากการกระทำของคนรุ่นก่อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ความไม่เป็นธรรมในสังคม ความสามารถของรัฐในการจัดการปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ โดยจะพบสถานการณ์ความไม่สงบในรูปแบบที่รุนแรงขึ้นและบ่อยครั้งขึ้น มีการสร้างข่าวปลอมและเผยแพร่ข้อมูลเท็จที่แนบเนียนขึ้นด้วยการใช้สื่อสังคมบนทอนความเชื่อมั่นต่อภาครัฐ บ่มเพาะความคิดในกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้ต่อต้านสถาบันการปกครองเดิม จนเกิดเป็นกระแสนิยมในการไม่ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในรูปแบบต่าง ๆ กระทั่งขัดขวางการดำเนินงานของรัฐ จนถึงขั้นปลุกกระดมให้เกิดความรุนแรงโดยอ้างความชอบธรรมของประชาชน ตอกย้ำความแตกแยกทางสังคมระหว่างผู้ที่มีความเห็นแตกต่าง ซึ่งเป็นการลดคุณค่าของเสรีภาพ การสื่อสารสาธารณะ ประชาสังคม และหลักนิติธรรมให้อ่อนแอลง ส่งผลให้ขาดเสถียรภาพทางการเมือง</p>

รายการข้อมูล	รายละเอียด
<p>9. การเปลี่ยนแปลงภายในของสำนักงาน กสม. (โครงสร้าง บุคลากร ระบบ กระบวนการทำงาน และเทคโนโลยี)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับโครงสร้างของสำนักงาน กสม./บุคลากร ให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของ กสม. - ขยายสำนักงาน กสม. ในภูมิภาค - นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการคุ้มครองและเยียวยาด้านสิทธิมนุษยชน - ปรับปรุงให้มีระบบฐานข้อมูลในการทำงานเพิ่มขึ้นและต้องสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกันได้ - เน้นเรื่อง Digital transformation สร้างบุคลากรภายในให้มี Digital literacy ที่จำเป็น - ทบทวนและปรับปรุงแผนระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้องและมีเป้าหมายที่เชื่อมโยงกัน - พัฒนาระบบงานให้เทียบเท่าระดับสากล - ภายใต้อำนาจของงบประมาณ ต้องเรียงลำดับความสำคัญของงาน ทำงานที่เกิด impact - การพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน กสม. ในระดับต่าง ๆ โดยมีแนวทางการพัฒนาภายใน-ภายนอก และพัฒนาตัวเอง - พัฒนาบุคลากรด้านตรวจสอบ เฝ้าระวังสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและสิทธิชุมชน - การตรวจสอบสิทธิมนุษยชนรอบด้าน (HRDD and UNGPs) - กรณีศึกษาการดำเนินการตรวจสอบของต่างประเทศ รวมทั้งคำพิพากษาของศาลสิทธิมนุษยชน - พัฒนาบุคลากรโดยการรับ-ส่ง เจ้าหน้าที่ แลกเปลี่ยนสถาบันสิทธิมนุษยชน - การจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนววินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และศาลปกครอง - องค์กรดิจิทัล - พัฒนาระบบเดิม (ปี 2566) เช่น 1) ระบบรับเรื่องร้องเรียน 2) ระบบติดตามเรื่องร้องเรียน และ 3) ระบบบริหารงานบุคคล - พัฒนาระบบใหม่ เช่น 1) ระบบเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน 2) ระบบส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเครือข่าย 3) ระบบแผนงานและงบประมาณ และ 4) ระบบการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของ กสม. - การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (EA) ทำให้มีแผนขององค์กรในระยะยาวในการพัฒนาระบบดิจิทัลไปสู่แผนปฏิบัติการปี 67-70 - พัฒนาระบบเฝ้าระวังการประเมินสถานการณ์ (ต่อยอดจากปี 2566) (Big Data) และพัฒนาระบบ ERP (คลัง+พัสดุ เพื่อไปเชื่อมกับระบบ ERP แผนและงบประมาณต้องเชื่อมกับระบบ DPIS)

รายการข้อมูล	รายละเอียด
10. ผลการศึกษาวิจัย วิชาการ	<p>สำนักงาน กสม. ได้ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน ในการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิมนุษยชน มาตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ปัจจุบันได้รวบรวมผลงานวิจัยด้านสิทธิมนุษยชนรวมทั้งสิ้น 90 เรื่อง โดยมีเรื่องที่น่าสนใจในช่วงปี 2560-ปัจจุบัน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คู่มือประเมินผลด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence Handbook) ของธุรกิจการโรงแรม - รายการตรวจสอบ (checklist) ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรม - กฎหมายว่าด้วยความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ - ความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน - พันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของประชาคมอาเซียน - หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในกรณีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล - สิทธิของชุมชนชาวกะเหรี่ยง (ปกากะญอ) กับการดำเนินเขตวัฒนธรรมพิเศษไร่มุสลิมในพื้นที่ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาข้อพิพาทกรณีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของชุมชนกะเหรี่ยงในพื้นที่ป่าภาคเหนือ - แผนกลยุทธ์ด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2562 - ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางฯ เพื่อแก้ไขปัญหาเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติกับที่ดินเอกชนทับซ้อนกันและกรณีราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากมาตรการทวงคืนผืนป่า - ความเชื่อมโยงระหว่างสิทธิชุมชนกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้รัฐธรรมนูญ 2560 - แนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย : กรณีแรงงานข้ามชาติในอุตสาหกรรมสัตว์ปีก - การประเมินข้อมูลพื้นฐานระดับชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน : นโยบาย กฎหมาย และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของประเทศ - ข้อเสนอแนะนโยบายหรือมาตรการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของผู้สูงอายุ: กรณีการเลือกปฏิบัติในผู้สูงอายุ - เหลียวหลังแลหน้า 2 ทศวรรษ สิทธิมนุษยชนในสังคมไทย

